

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/54/2024
Identifikačné číslo spisu:	1111230556
Dátum vydania rozhodnutia:	25.11.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1111230556.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: B. Q., narodený XX. X. XXXX, M. G., Ž. XXX/XX, zastúpený advokátskou spoločnosťou slc partners s.r.o., sídlom Bratislava, Hviezdoslavovo námestie 16, IČO: 47 246 634, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Račianska 71, IČO: 00 166 073, o náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B1-14C/145/2011, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. februára 2023 sp. zn. 15Co/104/2021-401, takto

rozhodol:

Dovolanie žalovaného o d m i e t a.

Žalobca má právo na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. (Pôvodne) Okresný súd Bratislava I v poradí druhým rozsudkom zo 4. decembra 2020 č.k. 14C/145/2011-308 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 7.925 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku; vo zvyšku žalobu zamietol; žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

1.1. Po právnej stránke rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 1 písm. a), § 3 ods. 1 písm. c), ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, § 8 ods. 5 písm. a), ods. 6 písm. a), § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom od 1. januára 2009. Výkonaným dokazovaním mal preukázať, že žalobca vykonával väzbu na základe uznesenia Krajského súdu v Nitre zo dňa 8. augusta 2008, č.k. 1 Tpo 24/2008, od 4. augusta 2008 do 6. augusta 2008 a od 8. augusta 2008 do 10. júla 2009. Žalobca špecifikoval, že v konaní si uplatňuje v zmysle § 3 ods. 1 písm. c) a § 8 ods. 5 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutím o väzbe, keďže trestné stíhanie (z dôvodu, že skutok, ktorý mu bol kladený za vinu nebol trestným činom a nebol dôvod na postúpenie veci) proti nemu bolo zastavené. Súd posúdil nárok žalobcu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom po 1. januári 2009, keďže uznesenie Krajskej prokuratúry v Nitre č.k. Kv/66/09-184 o zastavení trestného stíhania bolo vydané dňa 10. júla 2009 a v tento deň bol žalobca aj prepustený z väzby, pričom si žalobca uplatnil svoj nárok podľa § 17 ods. 4, ods. 5 uvedeného zákona

účinného od 1. januára 2009. Poukázal na to, že zákon č. 517/2008 Z.z., ktorý zákon č. 514/2003 Z.z. od 1. januára 2009 novelizoval, sa z v konaní rozhodných ustanovení uvedených v tomto rozsudku dotkol len znenia § 17 zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý doplnil o odseky 3 až 5. Takto špecifikovaný nárok žalobcu bol aj riadne predbežne prejednaný ako vyžaduje ustanovenie § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.

1.2. Z dokazovania vyplynulo, že boli naplnené všetky podmienky objektívnej zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., nakoľko titulom nároku žalobcu je nezákonné rozhodnutie o väzbe (§ 3 ods. 1 písm. c)), väzbu si pritom žalobca nezavinil sám a konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na spôsobenú ujmu. Preto je namieste úhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, pričom výšku peňažnej satisfakcie skúmal z hľadísk uvedených v § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. Žalobca mal v čase vzatia do väzby 29 rokov, od 17. augusta 2005 bol v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, kedy bol v roku 1997 odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 12 rokov nepodmienečne za pokus trestného činu vraždy, býval u rodičov, mal priateľku a pracoval na dohodu ako taxikár. Dňa 4. augusta 2008 bol vzatý do väzby trvajúcej takmer rok a tým bol obmedzený na osobnej slobode, čo predstavuje zásadný zásah do osobnostných práv. V spoločenskom uplatnení následky žalobca nepreukázal. Pri postupe v zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. mal súd za to, že žalobca síce preukázal, že mu vznikla nemajetková ujma zásahom do osobnostných práv, avšak vzhľadom na vyššie uvedené nepreukázal žiaden iný následok, preto mu podľa § 17 ods. 4 citovaného zákona priznal ako zodpovedajúcu nemajetkovú ujmu upravenú týmto ustanovením, ktoré ju stanovuje ako minimálnu výšku nemajetkovej ujmy. Žalobca bol vo väzbe v období od 4. augusta 2008 do 6. augusta 2008 a od 8. augusta 2008 do 10. júla 2009, teda 149 dní v roku 2008, výška priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky predstavovala za predchádzajúci rok 2007 sumu 668,72 eur (z čoho jedna tridsatina predstavuje sumu 22,29 eur) a tak za väzbu v roku 2008 to predstavuje sumu 3.321,21 eur. Väzba v roku 2009 trvala 191 dní, výška priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca za predchádzajúci rok 2008 bola vo výške 723 eur (z čoho jedna tridsatina predstavuje sumu 24,10 eur), čo za väzbu v roku 2009 predstavuje sumu 4.603,10 eur, t.j. spolu za 340 dní väzby ide o sumu 7.924,31 eur, po zaokrúhlení v sume 7.925 eur preto vyhovel žalobe žalobcu a vo zvyšku jeho nárok zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2 CSP.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu aj žalovaného v poradí druhým rozsudkom z 22. februára 2023 sp. zn. 15Co/104/2021-401 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 7.925 eur do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a vo výroku II., ktorým vo zvyšku žalobu zamietol, potvrdil. Vo výroku III., ktorým žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %, rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 20,75 % (výrok I.). Vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo (výrok II.). Spor prejednal bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniam žalobcu a žalovaného nemožno priznať úspech a vo výrokoch týkajúcich sa žalovanej istiny sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 1, ods. 2, ods. 3 CSP).

2.1. Mal za to, že súd prvej inštancie v bodoch 15. až 17.1. odôvodnenia dostatočným spôsobom vysvetlil aké kritéria pri rozhodovaní o nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonnú väzbu zohľadnil. Dodal, že žalobca preukázal, že mu vznikla nemajetková ujma zásahom do jeho osobnostných práv v dôsledku rozhodnutia o väzbe, ktorá bola taká závažná vzhľadom na trvanie väzby a kvalifikáciu činu, ktorý mu bol kladený za vinu, ale nepreukázal mimo všeobecne prezumovaného dopadu trestného stíhania a väzby na neho ako dotknutú osobu iný následok a takéto dokazovanie ani nenavrhol. V danej veci žalobca ani netvrdil, akým spôsobom výkon väzby zasiahol do jeho súkromného a pracovného života, keď vôbec neuviedol intenzitu, trvanie a rozsah nepriaznivých následkov, ktoré mu vznikli vzhľadom na jeho postavenie v rodine, zamestnaní, spoločnosti a podobne.

2.2. Ďalej odvolací súd konštatoval, že žalobca svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vyčíslil na sumu 20.000 eur, pričom vychádzal z ustanovenia § 17 ods. 1, ods. 2, ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. a nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za rok 2007, ktorá bola vo výške 668,72 eur a za rok 2008 vo výške 723 eur, keď za každý aj začatý deň pozbavenia osobnej slobody prináleží 1/30 z každej uvedenej mzdy, a to za rok 2007 vo výške 22,29 eur a za rok 2008 vo

výške 24,10 eur, ako aj správne určil súd prvej inštancie (bod 17.1. odôvodnenia). Žalobca pred súdom prvej inštancie vo vyjadrení zo dňa 16. januára 2019 uviedol, že výkon väzby trval celkom 339 dní, nepriaznivo zasiahol do jeho života i jeho najbližšieho okolia, výkonom väzby došlo k obmedzeniu jeho súkromného, rodinného života, jeho odčleneniu od svojich najbližších a tak zo strany štátu došlo k výraznému neprimeranému zásahu do jeho integrity osobnosti, ktorý zanechal na jeho osobe negatívne následky, čo potvrdil aj znalecký posudok vypracovaný znalkyňou B. S. K., B. Prvoinštančný súd podľa odvolacieho súdu dospel k správne záveru, že žalobca síce preukázal, že mu vznikla nemajetková ujma zásahom do jeho osobnostných práv v dôsledku rozhodnutia o väzbe, ktorá bola taká závažná, že to odôvodňovalo aj majetkovú kompenzáciu, ale nepreukázal mimo všeobecne prezumovaného dopadu trestného stíhania a väzby na neho ako dotknutú osobu žiaden iný následok a takéto dokazovanie ani nenavrhol. Zo všetkých uvedených dôvodov tak potom súd prvej inštancie správne žalobe vyhovel iba sčasti.

2.3. K tvrdeniu žalovaného v odvolaní o tom, že súd prvej inštancie nezdôvodnil dostatočne aplikáciu zákona č. 514/2003 Z.z. účinného od 1. januára 2009 odvolací súd uviedol, „... súd prvej inštancie v bode 13. odôvodnenia vysvetlil dôvody prečo v danej veci aplikoval zákon č. 514/2003 Z.z. účinný od 1.1.2009, s ktorým vysvetlením odvolací súd súhlasí a ďalej uvádza nasledovné. Krajský súd v Bratislave v bode 9. odôvodnenia uznesenia zo dňa 31.10.2017, č.k. 2 Co 214/2015-207 (ktorým bol zrušený prvý rozsudok súdu prvej inštancie v danej veci), okrem iného konštatoval, že uznesenie o zastavení trestného stíhania voči žalobcovi, ako obvinenému, bolo vydané dňa 10.7.2009, kedy aj bol prepustený z väzby, t.j. za účinnosti citovaného zákona v znení účinnom od 1.1.2009, s ktorým konštatovaním sa súd prvej inštancie stotožnil. Podľa názoru odvolacieho súdu tak prvoinštančný súd správne aplikoval zákon č. 514/2003 Z.z. účinný od 1.1.2009, keď zákonom č. 517/2008 Z.z. bol novelizovaný zákon č. 514/2003 Z.z. tak, že ustanovenie § 17 bolo doplnené ďalšími odsekmi upravujúcimi určenie kritérií, ktoré súd v rámci rozhodovacej činnosti zohľadňuje (§ 17 ods. 3 citovaného zákona), ako aj zavedením mechanizmu určovania minimálnej výšky nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch, v prípadoch ujmy spôsobenej rozhodnutiami uvedenými v § 7 a § 8, ktorá sa bude odvíjať od priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky a napokon i určenie povinnosti poškodeného uviesť požadovanú výšku úhrady podľa odsekov 1, 2 (§ 17 ods. 5 citovaného zákona). Uvedené tvrdenie žalovaného nebolo spôsobilé ovplyvniť dôvodnosť nároku žalobcu (za splnenia ďalších predpokladov). Po porovnaní znenia ustanovenia § 17 účinného do 31.12.2008 a od 1.1.2009 možno konštatovať, že zákonom č. 517/2008 Z.z. (článkom III.) bol novelizovaný zákon č. 514/2003 Z.z. tak, že ustanovenie § 17 bolo doplnené ďalšími odsekmi upravujúcimi určenie kritérií, ktoré súd v rámci rozhodovacej činnosti zohľadňuje. Podľa kritérií, ktoré boli do právnej úpravy zavedené s účinnosťou od 1.1.2009, právna prax postupovala už dávno pred účinnosťou tejto novely zákona a tak skutočnosť, že tieto kritériá sa novelou uskutočnenou zákonom č. 517/2008 Z.z. dostali do zákona č. 514/2003 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2009 na samotnom posudzovaní nároku nič nezmenilo, nakoľko súdy ich zohľadňovali už v čase, kedy ustanovenie § 17 citovaného zákona ešte výslovne nebolo obohatené o tieto kritériá.“

2.4. Odvolací súd súhlasil s argumentáciou žalovaného v odvolaní ohľadne výroku o trovách konania v rozhodnutí súdu prvej inštancie a preto jeho rozhodnutie v tejto časti zmenil (podľa § 388 CSP, § 142 ods. 3 OSP) a o náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 2 CSP.

3. Žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) proti časti výroku I., ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 7.925 eur, podal dovolanie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval:

- z § 420 písm. f) CSP, keď odvolací súd vôbec nereagoval alebo reagoval nepostačujúco a zmätočne na podstatné odvolacie námietky žalovaného a to (i) k nesprávnej aplikácii § 17 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z. na danú vec v znení účinnom od 1. januára 2009 do 31. decembra 2012. Žalovaný v tejto súvislosti poukazoval na znenie § 27b ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. účinného od 1. januára 2009 (súdy sa k nemu vôbec nevyjadřili), podľa ktorého zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje predpismi účinnými do 31. decembra 2008. Nezákonné rozhodnutie, t.j. rozhodnutie o väzbe je zo dňa 8. augusta 2008, napriek tomu súdy posúdili

rozhodnutie o väzbe podľa § 17 ods. 4 zákona účinného od 1. januára 2009 do 31. decembra 2012, keď mali za to, že nie vydanie rozhodnutia o väzbe je rozhodujúce pre určenie príslušnej právnej normy, ale týmto je zastavenie trestného stíhania ako jedna z podmienok na úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe podľa zák. č. 514/2003 Z.z. V prostrednej časti bodu 17. odôvodnenia rozhodnutia odvolací súd parafrázoval uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/145/2011, avšak vynechal vetu relevantnú pre toto konanie, ktorá popiera právny názor odvolacieho súdu. V uvedenom rozhodnutí bola pritom riešená (avšak ako sekundárna) otázka príslušného znenia zák. č. 514/2003 Z.z., „Ďalej žalovaný odvolaciemu súdu vytýkal nesprávnú aplikáciu ustanovenia § 17 ods. 3 zákona č. 513/2003 Z.z., lebo so zreteľom na existenciu nezákonného rozhodnutia v predmetnej veci (22.10.2004), nemal súd vec posudzovať podľa ustanovenia § 17 ods. 3, ktoré bolo účinné až od 1. januára 2009; správne ju mal posúdiť podľa tohto ustanovenia účinného do 31. decembra 2008. Vznesená námietka je síce dôvodná ...“. (ii) Pri svojom rozhodnutí neprihliadol na okolnosti týkajúcej sa osoby žalobcu, ktorý okrem prezumovaných následkov žiadne iné nepreukázal a zároveň ide o osobu v minulosti právoplatne odsúdenú. (iii) Aplikácia § 17 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1. januára 2013 (t.z. po poslednej novele), a to tak z dôvodu, že až za účinnosti ostatného znenia zákona žalobca vymedzil predmet konania, ale zároveň aj s ohľadom na absenciu osobitných prechodných ustanovení viažucich sa k poslednej novele zákona,

- z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, žalovaný považuje za nesprávne právne posúdenie v otázke výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi aplikáciou § 17 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z. účinného od 1.1.2009 do 31.12.2012 na rozhodnutie o väzbe vydané dňa 8.8.2008, ktorého dátum je rozhodujúcou skutočnosťou. Uviedol, že akýmkoľvek výkladom ustanovenia § 27b ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. účinného od 1. januára 2009 je pritom zreteľné, že na posudzovanie nároku odvodzovaného od rozhodnutia o väzbe vydaného dňa 8. augusta 2008, nemožno aplikovať § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. účinného od 1. januára 2009 do 31. decembra 2012. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 12. decembra 2012, sp. zn. 7Cdo/145/2011, v ktorom uviedol: „Ďalej žalovaný odvolaciemu súdu vytýkal nesprávnú aplikáciu ustanovenia § 17 ods. 3 zákona č. 513/2003 Z.z., lebo so zreteľom na existenciu nezákonného rozhodnutia v predmetnej veci (22. 10. 2004), nemal súd vec posudzovať podľa ustanovenia § 17 ods. 3, ktoré bolo účinné až od 1. januára 2009; správne ju mal posúdiť podľa tohto ustanovenia účinného do 31. decembra 2008. Vznesená námietka je síce dôvodná ...“. V uznesení Najvyššieho súdu SR zo dňa 16. marca 2016, sp. zn. 7Cdo/262/2015, je uvedené: „V tejto súvislosti poukazuje dovolací súd na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. decembra 2012 sp. zn. 7Cdo/145/2011, v zmysle ktorého ak bolo (nezákonné) rozhodnutie vydané pred 1. januárom 2009, má súd vec posudzovať podľa § 17 účinného do 31. decembra 2008“. V otázke aplikácie prechodných ustanovení § 27 ods. 1 a ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. pri určení rozhodujúcej právnej normy, t.j. zák. č. 514/2003 Z.z. alebo zák. č. 58/1969 Zb., je judikatúra ešte početnejšia. Poukázal najmä na R 63/2018, podľa ktorého „Naostatok, pokiaľ žalobca tvrdí, že v danom prípade nemali byť aplikované ustanovenia zákona č. 58/1969 Zb. dovolací súd uvádza, že súdy oboch inšancií považovali za rozhodujúcu okolnosť pre posúdenie opodstatnenosti žaloby vydanie rozhodnutia o väzbe (z 3. mája 2001). Vychádzajúc z ustanovení § 27 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z.z., v zmysle ktorých „zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi“ správne aplikovali ustanovenia zákona č. 58/1969 Zb. Aplikáciu ustanovení tohto zákona podporili poukázaním na viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (napríklad 7Cdo/145/2011, 5Cdo/126/2009, 3Cdo/32/2007, 1Cdo/16/2005, 3MCdo/12/2005) a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky (II. ÚS 467/2008 a III. ÚS 363/2006)“.

4. Žalobca vo vyjadrení považoval rozhodnutie odvolacieho súdu za dostatočne odôvodnené, ako aj s ustálenou rozhodovacou praxou vyšších súdnych autorít a preto navrhol, aby bolo dovolanie odmietnuté, resp. zamietnuté.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“, resp. „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonom stanovenej lehote (§ 427

ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť.

6. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

7. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Ak teda zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

8. Dovolací súd posudzujúci dovolanie podľa jeho obsahu (§ 124 CSP) zistil, že žalovaný vyvodzuje prípustnosť dovolania z dôvodov, vyplývajúcich nielen z § 420 písm. f) ale aj § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

9. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

11. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

12. Dovolateľ vyvodzujúci prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietal nedostatočné odôvodnenie odvolacieho súdu, nevysporiadanie sa s odvolacou námietkou a nedostatočne zistený skutkový stav veci.

13. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým

vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

14. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

15. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. uplatneným nárokom a obranou proti takému uplatneniu. Pritom všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany konania na súdnu ochranu, resp. spravodlivý proces. (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 204/04).

16. Dovolací súd k tomu uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Žalovaný neopodstatnene namieta, že mu odvolací súd nedostatočným odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti dovolací súd poznamenáva, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

17. V danom prípade súdy podľa dovolateľa nedostatočne a zmätočne posúdili podstatné odvolacie námietky žalovaného a to k nesprávnej aplikácii § 17 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z. na danú vec v znení účinnom od 1. januára 2009 do 31. decembra 2012, hoci žalovaný v tejto súvislosti poukazoval na znenie § 27b ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. účinného od 1. januára 2009, podľa ktorého zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje predpismi účinnými do 31. decembra 2008.

18. Podľa dovolacieho súdu je z rozsudkov súdov nižších inštancií, chápajúc ich vo vzájomnej komplexnosti a jednote zrejme, že súdy mali za preukázané, že k škode nezákonným rozhodnutím o väzbe žalobcu došlo. V danom prípade nie je ani smerodajné či malo byť použité znenie ustanovenia § 17 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31. decembra 2008 alebo od 1. januára 2009 nakoľko tieto doplnením ustanovenia § 17 o nové odseky 3 až 5 zákona č. 514/2003 Z.z. došlo len k určení kritérií, ktoré súd v rámci rozhodovacej činnosti musí zohľadňovať (§ 17 ods. 3 citovaného zákona), ako aj zavedením mechanizmu určovania minimálnej výšky nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch, v prípadoch ujmy spôsobenej rozhodnutiami uvedenými v § 7 a § 8, ktorá sa bude odvíjať od priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky a napokon i určenie povinnosti poškodeného uviesť požadovanú výšku úhrady podľa odsekov 1, 2 (§ 17 ods. 5 citovaného zákona). Teda uvedené tvrdenie žalovaného nebolo spôsobilé ovplyvniť dôvodnosť nároku žalobcu a navyše sám žalovaný vo svojom odvolaní z 30. marca 2015 (č.l. 190 súdneho spisu) požadoval, že súd sa mal riadiť kritériami uvedenými v ust. § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., pričom podľa týchto kritérií, ktoré boli do právnej úpravy zavedené s účinnosťou od 1. januára 2009, právna prax

postupovala už dávno pred ich účinnosťou a na samotnom posudzovaní nároku žalobcu by sa nič nezmenilo. Dovolací súd preto považoval námietku žalovaného o nedostatočnom a zmätočnom odôvodnení rozsudku za účelovú a nepreukázanú. To, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa samo o sebe neodôvodňuje záver, že došlo zo strany súdov k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP.

19. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd dovolanie žalovaného posudzujúc jeho prípustnosť podľa § 420 písm. f) CSP odmietol ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 447 písm. c) CSP).

20. Pokiaľ žalovaný prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, možno ju odôvodniť tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

21. Relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP je právna (nie skutková) otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Musí ísť pritom o takú právnu otázku, ktorá bola podľa názoru dovolateľa odvolacím súdom vyriešená nesprávne (porovnaj § 432 ods. 1 CSP) a pri ktorej - s prihliadnutím na individuálne okolnosti veci (prípadu) - zároveň platí, že ak by bola vyriešená správne, súdy by nevyhnutne rozhodli inak, pre dovolateľa priaznivejším spôsobom. Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z tohto ustanovenia, nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené.

22. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej normy, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t.j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

23. Žalovaný v tomto smere definoval nasledovnú právnu otázku, že z ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP, žalovaný považuje za nesprávne právne posúdenie v otázke výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi aplikáciou § 17 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z. účinného od 1.1.2009 do 31.12.2012 na rozhodnutie o väzbe vydané dňa 8.8.2008, ktorého dátum je rozhodujúcou skutočnosťou.

Táto právna otázka žalovaného je však v tomto prípade irelevantná, nakoľko v danej veci nebolo rozhodujúce, či prvostupňový súd alebo odvolací súd posudzovali vec podľa znenia § 17 zákona účinného do 31. decembra 2008 alebo od 1. januára 2009, keďže minimálna výška náhrady nemajetkovej ujmy vychádzala z rovnakých kritérií aj v období pred 1. januárom 2009, kedy boli tieto kritériá (ktoré boli ustálené súdnou praxou) premietnuté do ust. § 17 ods. 3 a 4 zákona č. 514/2008 Z.z. Prvostupňový súd a odvolací súd teda postupovali v súlade s ustálenými kritériami pri priznaní výšky nemajetkovej ujmy a priznali žalobcovi najnižšiu možnú nemajetkovú ujmu, ktoré mu za nezákonnú väzbu dotknutej osobe patrí. To nakoniec vyplýva aj z judikatúrnej rozhodovacej činnosti EŠLP, ktorý nepovažuje nemajetkovú ujmu za nezákonné stíhanie v rozsahu 20 až 60 eur za každý deň väzby za neprímeranú. Sledovaným cieľom rozhodovacej činnosti nemá byť právny formalizmus, ale naplnenie idey právneho štátu a poskytovanie súdnej ochrany pred nezákonnosťou orgánov štátnej moci.

24. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. c) CSP (§ 420 písm. f) CSP) a podľa § 447 písm. f) CSP (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP) v celom rozsahu odmietol.

25. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.